

R.J. Noord

Publ. No. 2.170

L. Tjoonk

**BOUW- EN AANLEGVERGUNNINGEN
VOOR DE DRENTSE LANDBOUW**

HET VERGUNNINGENBELEID VAN GEMEENTEN
IN HET KADER VAN BESTEMMINGSPANNEN
BUITENGEBIED

SIGN: L26-2.170
EX. NO: B
MLV:

Mei 1984

Landbouw-Economisch Instituut
Afdeling Structuuronderzoek

232329

REFERAAT

BOUW- EN AANLEGVERGUNNINGEN VOOR DE DRENTSE LANDBOUW

Het vergunningenbeleid van gemeenten in het kader van bestemmingsplannen buitengebied

Noord, R.J. en L. Tjoonk

Den Haag, Landbouw-Economisch Instituut, 1984

36 p., tab., krt.

De in 1981 en 1982 verleende en geweigerde bouw- en aanlegvergunningen in 25 Drentse gemeenten zijn geïnventariseerd en er is nagegaan welke procedure de gemeenten hebben gevolgd. Het betreft uitsluitend vergunningaanvragen van land- en tuinbouwers voor de uitvoering van werken en werkzaamheden ten behoeve van de uitoefening van hun bedrijf. Van de 451 aangevraagde vergunningen voor bouw binnen een bouwperceel zijn er slechts 2 geweigerd; voor bouwen buiten het bouwperceel werden 11 vergunningen verleend en 2 geweigerd. Aanlegvergunningen werden niet verleend; de 2 aanvragen hiervoor werden afgewezen.

Ruimtelijke Ordening/Bestemmingsplannen buitengebied/Drenthe

Overname van de inhoud toegestaan, mits met duidelijke bronvermelding.

Inhoud

	Blz.
WOORD VOORAF	5
SAMENVATTING	7
1. INLEIDING	9
2. OPZET ONDERZOEK EN VERSLAG	11
3. HET BOUWEN	14
3.1 Algemeen	14
3.2 De voorschriften t.a.v. het bouwen in het gemeentelijk bestemmingsplan	14
3.3 Het bouwen binnen de bouwpercelen	15
3.3.1 De bouwvergunning	15
3.3.2 Gewijzigde en nieuwe bouwpercelen	19
3.4 Het bouwen buiten de bouwpercelen	21
4. HET VERANDEREN VAN HET AGRARISCH GRONDGEBRUIK EN DE CULTUURTECHNISCHE PRODUKTIEOMSTANDIGHEDEN	23
4.1 Algemeen	23
4.2 Het veranderen van het agrarisch grondgebruik	23
4.3 Het veranderen van de cultuurtechnische produktieomstandigheden	24
4.4 Verleende en geweigerde aanlegvergunningen	26
5. SLOTBESCHOUWING	27
LITERATUUR	29
BIJLAGEN	30

Woord vooraf

In gemeentelijke bestemmingsplannen buitengebied komen voor een groot deel van de cultuurgrond en de agrarische bedrijven voorschriften met betrekking tot het bouwen en het veranderen van de cultuurtechnische produktieomstandigheden voor, die beperkingen kunnen inhouden voor de land- en tuinbouw. In een eerdere LEI-publikatie (2.100) is hieraan aandacht besteed.

Voor bedoelde werkzaamheden is veelal een schriftelijke vergunning van Burgemeester en Wethouders noodzakelijk. Deze kunnen daarnaast ook vrijstelling geven van in de voorschriften opgenomen bepalingen.

De praktische betekenis van de voorschriften in de bestemmingsplannen voor de land- en tuinbouw wordt dus mede bepaald door het beleid van Burgemeester en Wethouders - en eventueel Gedeputeerde Staten - met betrekking tot vrijstellingen en vergunningen. Om hierin inzicht te krijgen heeft het Landbouw-Economisch Instituut een oriënterend onderzoek verricht in de provincie Drenthe. In dit onderzoek gaat het niet alleen om het aantal verleende en geweigerde vergunningen maar ook om de procedure die daarbij is gevolgd en om de motivering van de afwijzingen. De benodigde gegevens zijn door de afdeling Structuuronderzoek verzameld bij de gemeenten en bij de Provinciale Planologische Dienst van Drenthe. Een woord van dank aan gemeenten en provincie voor de verleende medewerking is hier op zijn plaats.

De Directeur,

(J. de Veer)

Den Haag, mei 1984

Samenvatting

1. Doel, opzet en uitvoering van het onderzoek

Uit een in 1977 door het Landbouw-Economisch Instituut gepubliceerd onderzoek is gebleken dat in de gemeentelijke bestemmingsplannen voor het buitengebied voor een groot deel van de agrarische bedrijven en de cultuurgrond voorschriften zijn opgenomen betreffende het bouwen en betreffende veranderingen in het agrarische grondgebruik en de cultuurtechnische produktieomstandigheden. Deze voorschriften kunnen beperkingen voor de land- en tuinbouw inhouden.

Omdat B en W dikwijls een vrijstelling kunnen verlenen van een voorschrift, is de betekenis ervan mede afhankelijk van het door B en W gevoerde vrijstellingen- en vergunningenbeleid. Om in dit beleid enig inzicht te krijgen heeft het Landbouw-Economisch Instituut hiernaar een oriënterend onderzoek ingesteld in 25 Drentse gemeenten met een door G.S. geheel of gedeeltelijk goedgekeurd bestemmingsplan voor het buitengebied. Van deze plannen is nagegaan wat de voorschriften inhouden ten aanzien van een 3-tal activiteiten: het bouwen, het veranderen van het grondgebruik en het veranderen van de cultuurtechnische produktieomstandigheden. Vervolgens is van de door de gemeenten in 1981 en 1982 afgehandelde aanvragen nagegaan op grond van welke voorschriften de vergunning is verleend of geweigerd. Daarbij is er in het bijzonder op gelet of bij de verlening van een vergunning door B en W ook een vrijstelling van een voorschrift is verleend. In het onderzoek zijn alleen activiteiten van land- en tuinbouwers ten behoeve van de uitoefening van hun bedrijf betrokken.

2. Het bouwen

In de bestemmingsplannen wordt het bouwen ten behoeve van de land- en tuinbouw gewoonlijk geregeld door middel van bouwpercelen. Nieuwbouw en uitbreiding van bestaande gebouwen moeten in de eerste plaats binnen het bouwperceel worden gerealiseerd. Is dat niet mogelijk, dan kan in de meeste gevallen door middel van een vrijstelling vergunning worden verkregen het bouwperceel te wijzigen en/of uit te breiden. Ook is in de plannen meestal een procedure opgenomen voor het verkrijgen van een nieuw bouwperceel. Voor gewijzigde en nieuwe bouwpercelen gelden dezelfde voorschriften ten aanzien van het bouwen als voor de al bestaande bouwpercelen. Verder is in de bestemmingsplannen meestal ook een regeling opgenomen voor het oprichten van melkstallen en schuilgelegenheden buiten het bouwperceel.

3. Het bouwen binnen de bouwpercelen

In de gemeenten van onderzoek zijn in de jaren 1981 en 1982 in totaal 449 bouwvergunningen verleend en 2 geweigerd. De verleende vergunningen betreffen bouwactiviteiten op 411 bestaande, 20 gewijzigde en 18 nieuwe bouwpercelen.

Voor 92% van de bouwplannen is de bouwvergunning zonder meer of met toepassing van een algemene verklaring van geen bezwaar van G.S. verleend. Deze plannen waren in overeenstemming met de voorschriften. In de overige gevallen is 20 keer een planwijzigingsprocedure toegepast, 13 keer is een vrijstelling verleend (al of niet na het horen van een adviesinstantie) en 3 keer is uitsluitend een adviesinstantie geraadpleegd).

4. Het bouwen buiten de bouwpercelen

Er zijn 5 vergunningen verleend voor het oprichten van agrarische hulpgebouwen en 6 voor het verbouwen/uitbreiden van bestaande gebouwen.

Twee keer is een bouwvergunning geweigerd voor het oprichten van een agrarisch hulpgebouw.

Van de 11 vergunningen zijn er 5 zonder meer verleend, 3 keer was een vergunning mogelijk na planwijziging, 2 keer na een vrijstelling van B en W en 1 keer met toepassing van een algemene verklaring van geen bezwaar van G.S.

5. Het veranderen van het grondgebruik en de cultuurtechnische produktieomstandigheden

Voorschriften ten aanzien van het veranderen van de cultuurtechnische produktieomstandigheden komen veel vaker voor dan voorschriften ten aanzien van het veranderen van het grondgebruik.

Naarmate aan andere dan landbouwkundige waarden een grotere betekenis wordt toegekend neemt niet alleen het aantal bestemmingen met voorschriften toe, maar ook het aantal werkzaamheden dat daaronder valt. Vrijwel altijd kan echter een aanlegvergunning worden verkregen voor de aan een vergunning gebonden werkzaamheden. De procedure voor het verkrijgen van zo'n vergunning is in het algemeen "zwaarder" naarmate een grotere landschappelijke waarde wordt toegekend aan het gebied.

In een aantal gemeenten is het aanlegvergunningenstelsel buiten werking gesteld omdat daaraan goedkeuring door de Kroon is onthouden.

In 1981 en 1982 is aan landbouwers geen enkele aanlegvergunning verleend, maar wel 2 keer één geweigerd.

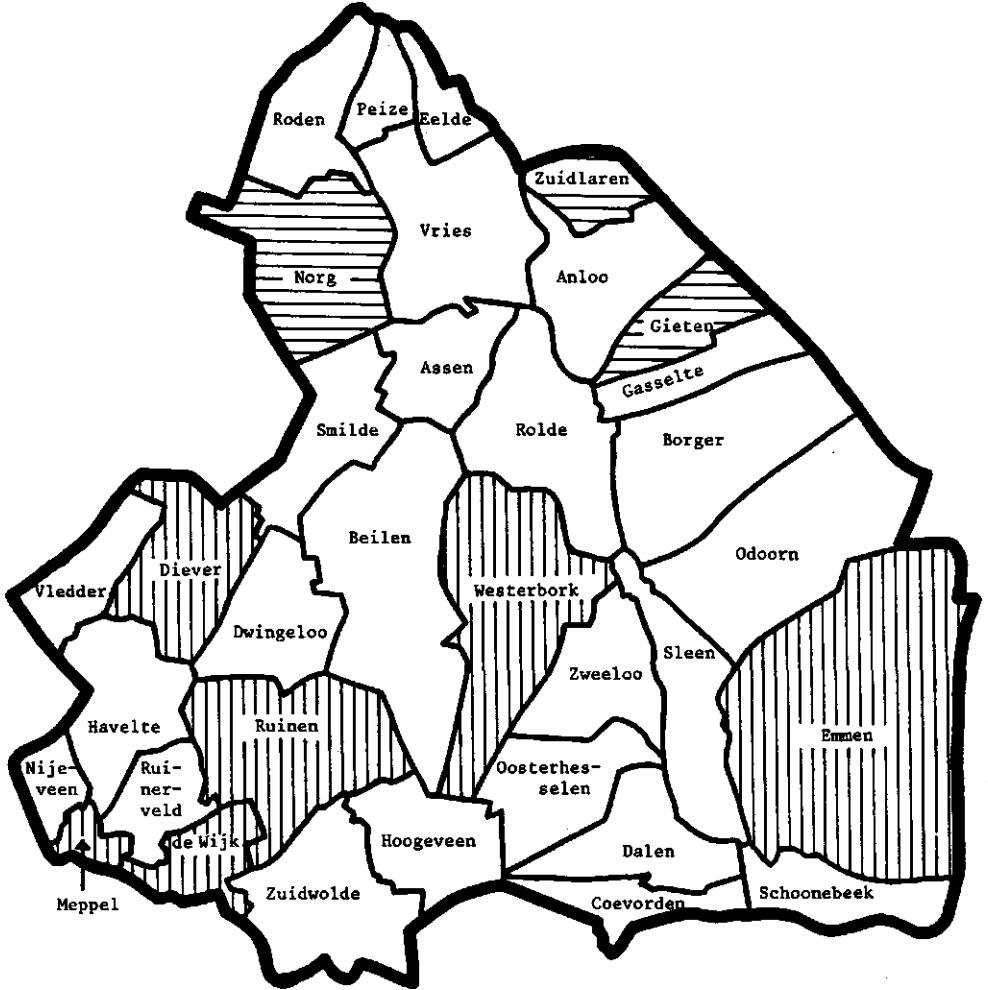
1. Inleiding

In 1977 heeft het Landbouw-Economisch Instituut de resultaten gepubliceerd van een onderzoek naar de beperkingen die gemeentelijke bestemmingsplannen voor het buitengebied in Noord- en Oost-Nederland kunnen inhouden voor de Land- en Tuinbouw (van der Linden e.a., 1977).

Uit dit onderzoek blijkt dat in de bestemmingsplannen voor een groot deel van de cultuurgrond en de agrarische bedrijven voorschriften zijn opgenomen m.b.t. het bouwen en m.b.t. veranderingen in het agrarisch grondgebruik en de cultuurtechnische productieomstandigheden. Deze voorschriften kunnen b.v. betrekking hebben op de afmetingen of de locatie van gebouwen, of een verbod inhouden op het scheuren van grasland of het rooien van bomen.

Voor het bouwen is altijd een vergunning vereist, en hetzelfde geldt voor de aan voorschriften gebonden veranderingen in grondgebruik of cultuurtechnische productieomstandigheden. Deze eis behoeft niet zonder meer een belemmering voor de landbouw in te houden. In de eerste plaats kunnen de voorschriften pas eventueel belemmerend worden zodra agrarische ondernemers iets aan hun bedrijf willen veranderen. Dit kan b.v. zijn het bouwen van een ligboxenstal of het dempen van een sloot. Bovendien kan door B en W - al dan niet na een voorafgaande verklaring van geen bezwaar van G.S. - dikwijls vrijstelling van een voorschrift worden verleend. De betekenis van de voorschriften in de bestemmingsplannen voor de land- en tuinbouw is dus mede afhankelijk van het door de gemeentelijke en de provinciale overheid gevoerde vrijstellingen- en vergunningenbeleid. Om hierin inzicht te krijgen heeft het Landbouw-Economisch Instituut een oriënterend onderzoek ingesteld in de provincie Drenthe. In dit onderzoek zijn de door een aantal gemeentebesturen verleende, dan wel geweigerde bouwen en aanlegvergunningen in de jaren 1981 en 1982 betrokken. De verzameling van de gegevens heeft plaats gevonden in de maanden juli en augustus 1983. Aanvullende informatie is verkregen van de Provinciale Planologische Dienst van Drenthe.

Bestemmingsplannen buitengebied (ex. W.R.O.) stand per 1 sept. 1983

A Geheel of gedeeltelijk door G.S. goedgekeurd bestemmingsplan buitengebied.

B Partieel bestemmingsplan buitengebied.

C Bestemmingsplan buitengebied nog niet ter goedkeuring voorgelegd aan GS.

2. Opzet onderzoek en verslag

De gemeenten van onderzoek

In het onderzoek zijn betrokken 25 Drentse gemeenten met een door G.S. geheel of gedeeltelijk goedgekeurd bestemmingsplan dat betrekking heeft op het gehele grondgebied van de gemeente dat niet tot de bebouwde kom behoort. De overige 9 gemeenten voldoen niet aan dit criterium omdat het bestemmingsplan betrekking heeft op een deel van de gemeente (zogenaamde partiële plannen) of omdat het bestemmingsplan nog niet ter goedkeuring aan G.S. is voorgelegd. Een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de gemeentelijke bestemmingsplannen voor het buitengebied geeft bijlage 1 en kaart 1. Een samenvattend beeld hiervan geeft tabel 1.1.

Tabel 2.1 Overzicht van de bestemmingsplannen buitengebied in de provincie Drenthe (situatie per 1-9-1983)

	Aantal gemeenten
A. Bestemmingsplan geheel of gedeeltelijk goedgekeurd door G.S.	25
B. Partieel bestemmingsplan	3
C. Bestemmingsplan nog niet ter goedkeuring voorgelegd aan G.S.	6

	34

Van de 25 door G.S. geheel of gedeeltelijk goedgekeurde bestemmingsplannen zijn er 24 vigerend en onherroepelijk. D.w.z. dat geen beroep bij de Kroon meer mogelijk of aanhangig is. Van 1 gemeente is het bestemmingsplan nog in beroep bij de Kroon.

De analyse van de bestemmingsplannen

Voor het analyseren van de voorschriften in de bestemmingsplannen is dezelfde methode toegepast als in de in de inleiding genoemde LEI-publikatie 2.100. Kort samengevat komt deze methode op het volgende neer:

- Voor elk bestemmingsplan zijn de gronden voor zover deze in agrarisch gebruik zijn of voor zover zich daarop in agrarisch gebruik zijnde opstallen bevinden, ingedeeld in 4 bestemmingsgroepen. Deze indeling is gebaseerd op de mate

- waarin, blijkens de bestemming, agrarische en andere functies van belang worden geacht. In bijlage 2 zijn de per bestemmingsplan aangetroffen bestemmingsgroepen aangegeven.
- Per bestemmingsplan is voor de verschillende bestemmingsgroepen nagegaan wat de voorschriften inhouden ten aanzien van de volgende activiteiten: het bouwen, het veranderen van het grondgebruik en het veranderen van de cultuurtechnische produktieomstandigheden.
  - Bij het bouwen is niet alleen een onderscheid gemaakt tussen bebouwing binnen en buiten het bouwperceel, maar ook naar de aard van de bebouwing. In bijlage 3 zijn de onderscheiden activiteiten die te maken hebben met het bouwen opgenomen. Een overzicht van de verschillende werkzaamheden die veranderingen in het grondgebruik en in de cultuurtechnische produktieomstandigheden tot gevolg kunnen hebben, is vermeld in bijlage 4.

De geïnterpreteerde gegevens

Bij de gemeenten van onderzoek is het aantal in de jaren 1981 en 1982 verleende en geweigerde bouw- en aanlegvergunningen geïnterpreteerd. De inventarisatie is evenwel beperkt tot activiteiten van agrariërs ten behoeve van de uitoefening van het agrarisch bedrijf. Bouwactiviteiten van een geringe omvang die van ondergeschikte of geen betekenis zijn voor de bedrijfsvoering, zoals interne verbouwingen van het woongedeelte van boerderijen en het oprichten van garages, zijn buiten beschouwing gelaten. Het oprichten van eerste en tweede bedrijfswoningen is echter wel in het onderzoek betrokken. Ook zijn buiten beschouwing gebleven voorgenomen activiteiten van niet-agrariërs en semi-agrariërs in het buitengebied.

- Van elke verleende en geweigerde vergunning zijn genoteerd:
- de locatie van de activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft: binnen of buiten het bouwperceel en eventueel de bestemmingsgroep;
  - de aard van de activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft;
  - de procedure die bij de beslissing over de aanvraag is gevolgd, of m.a.w. de motivering van de beslissing;
  - of er vrijstelling van een voorschrift is verleend en zo ja van welk voorschrift.

Het verslag

In de volgende hoofdstukken komen aan de orde het bouwen (hoofdstuk 3) en het veranderen van het grondgebruik en de cultuurtechnische produktieomstandigheden (hoofdstuk 4). Voor elke groep van activiteiten worden eerst de voorschriften in de bestemmingsplannen behandeld. Vervolgens wordt nagegaan volgens welke procedure de vergunning is verleend of geweigerd. Daarbij

komt tevens ter sprake van welke voorschriften eventueel een vrijstelling is verleend. Het verslag wordt afgesloten met een slotbeschouwing.

3. Het bouwen

3.1 Algemeen

Ingevolge art. 47 Woningwet (WW) is het verboden te bouwen zonder of in afwijking van een schriftelijke (bouw)vergunning van B en W. Bouwen is het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk. De WW geeft geen definitie van het begrip bouwwerk. De jurisprudentie heeft daarom aan dit begrip inhoud moeten geven. In het algemeen worden als een bouwwerk aangemerkt alle zaken die op de plaats van bestemming direct of indirect met de grond verbonden zijn of daarin dan wel daarop direct of indirect steun vinden. Het begrip bouwwerk is ruimer dan het begrip gebouw. Dit laatste wordt gedefinieerd als een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

Volgens art. 48, 1e lid WW kan een bouwvergunning alleen (en moet dan ook) geweigerd worden als het bouwwerk niet voldoet aan:

- de bouwverordening;
- het bestemmingsplan;
- het vergunningvereiste van de Monumentenwet of van een provinciale of gemeentelijke monumentenverordening.

Ten aanzien van de verhouding tussen bestemmingsplan en bouwvergunning dient te worden opgemerkt dat art. 2, 2e lid WW bepaald dat de voorschriften van de bouwverordening buiten toepassing blijven indien en voor zover deze niet overeenstemmen met de voorschriften van het bestemmingsplan.

Uit een en ander volgt, dat het bestemmingsplan slechts één van de criteria is waaraan de aanvraag voor een bouwvergunning wordt getoetst. Dit onderzoek beperkt zich tot de procedure die volgens de voorschriften in het bestemmingsplan is gevolgd bij het verlenen c.q. weigeren van een bouwvergunning. Bouwplannen die niet voldoen aan de bouwverordening en/of het vergunningvereiste ingevolge de Monumentenwet of een provinciale of gemeentelijke monumentenverordening blijven dus buiten beschouwing.

3.2 De voorschriften ten aanzien van het bouwen in het gemeentelijk bestemmingsplan

In de plannen wordt het bouwen ten behoeve van agrarische activiteiten in de eerste plaats geregeld door op de plankaart grondvlakken aan te brengen rond de bestaande agrarische gebouwen: de zogenaamde bouwpercelen. Soms kan de voorgenomen bouw echter niet gerealiseerd worden binnen de grenzen van het bouwper-

ceel. In dat geval voorzien de meeste plannen in de mogelijkheid het bouwperceel te vergroten en/of de begrenzing daarvan te wijzigen.

Ook kan zich de behoefte voordoen om nieuwe bedrijven te vestigen. Dit kan van belang zijn in geval van boerderijverplaatsing in ruilverkavelingsverband, bij verplaatsing van bedrijven uit de dorps- of stadskern en bij hervestiging van onteigende bedrijven. Om dit mogelijk te maken kunnen meestal nieuwe bouwpercelen worden toegewezen. Zowel voor het uitbreiden c.q. verschuiven van bouwpercelen als voor het toewijzen van nieuwe bouwpercelen zijn voorschriften opgenomen. Wanneer een gewijzigd of nieuw bouwperceel is gerealiseerd, dan gelden voor het bouwen op dit bouwperceel dezelfde voorschriften als voor de al bestaande bouwpercelen.

Hoewel met het systeem van bouwpercelen wordt beoogd het bouwen buiten de bouwpercelen zoveel mogelijk tegen te gaan, zijn er in de meeste plannen wel mogelijkheden opengesteld voor enige bebouwing buiten het bouwperceel. Hierbij dient gedacht te worden aan het bouwen van melkstallen en schuilgelegenheden op ver van de bedrijfsgebouwen af gelegen gronden.

Aan het bouwen binnen en buiten de bouwpercelen wordt afzonderlijk aandacht besteed. Bij het bouwen binnen de bouwpercelen wordt tevens ingegaan op de bouwpercelen die zijn gewijzigd of uitgebreid en tenslotte op de nieuwe bouwpercelen.

3.3 Het bouwen binnen de bouwpercelen

3.3.1 De bouwvergunning

De voorschriften

In de meeste plannen wordt een onderscheid gemaakt tussen bebouwing ten behoeve van:

- grondgebonden agrarische bedrijven;
- niet-grondgebonden agrarische bedrijven en
- agrarische hulpbedrijven (loonwerkbedrijven, K.I.-stations, e.d.).

Tot de grondgebonden agrarische bedrijven worden altijd gerekend akkerbouw-, rundveehouderij- en fruitteeltbedrijven en meestal ook tuinbouwbedrijven. Tot de niet-grondgebonden agrarische bedrijven behoren intensieve veehouderijbedrijven (varkens, pluimvee en mestkalveren), champignonbedrijven en soms ook tuinbouwbedrijven. Met name kwekerijen worden dikwijls apart als zodanig op de plankaart aangegeven. Meestal betreft het dan tuincentra die rechtstreeks aan particulieren leveren.

Op de grondgebonden bedrijven is doorgaans intensieve veehouderij van bepaalde omvang toegestaan. Om de ontwikkeling van deze produktietak op deze bedrijven binnen de perken te houden,

is soms een vrijstelling van B en W nodig om bedrijfsgebouwen ten behoeve van de intensieve veehouderij op te richten. Daarnaast kan het voorkomen dat op bepaalde op de kaart aangegeven bouwpercelen in het geheel geen intensieve veehouderij is toegestaan. Het betreft dan meestal bouwpercelen die dicht bij een dorpskern liggen of grenzen aan een natuurgebied. Het is niet onwaarschijnlijk dat hier milieuoverwegingen zwaarder hebben gewogen dan planologische overwegingen om de intensieve veehouderij te weren.

Verleende en geweigerde bouwvergunningen

In de gemeenten van onderzoek zijn in de jaren 1981 en 1982 in totaal 449 bouwvergunningen verleend en 2 geweigerd voor bouwactiviteiten binnen het bouwperceel. De verleende vergunningen (zie tabel 3.1) betreffen bouwactiviteiten op 411 bestaande bouwpercelen, 20 bouwpercelen die zijn gewijzigd en 18 nieuwe bouwpercelen. Het aantal objecten dat is ge- of verbouwd is echter iets groter, nl. 473, omdat een aantal vergunningen betrekking heeft op meer dan één object. Per gemeente loopt het aantal verleende bouwvergunningen uiteen van 4 tot 56. Dit zal ongetwijfeld samenhangen met verschillen in de oppervlakte cultuurgrond en het aantal bedrijven tussen de gemeenten.

Van de 449 verleende bouwvergunningen hebben er 322 betrekking op nieuwbouw en 127 op verbouw en/of uitbreiding van bestaande gebouwen (zie tabel 3.1). Onder de nieuwbouwobjecten komen de agrarische hulpgebouwen op de eerste plaats. Hiertoe behoren onder meer werktuigenloodsen en aardappelbewaarplassen. De bouw van aardappelbewaarplassen is de laatste jaren actueel wegens de verlenging van de aardappelmeelcampagne van de Avebe. Hiervan zijn er minstens 30 nieuw gebouwd. Daarnaast zullen een aantal bestaande landbouwschuren op akkerbouwbedrijven zijn verbouwd tot aardappelbewaarplassen. Hoeveel dit er zijn valt echter niet te zeggen omdat de bouwvergunning niet altijd een duidelijke omschrijving geeft van de voorgenomen bouwactiviteit 1). Om dezelfde reden kan evenmin precies worden nagegaan hoeveel ligboxenstallen er voorkomen onder de 105 gestichte bedrijfsgebouwen ten behoeve van akkerbouw en rundveehouderij. In ieder geval zijn het er minstens 61. In 1981 en 1982 zijn er in de gehele provincie 81 ligboxenstallen bijgekomen (Folkerts, 1983).

- 1) Volgens een opgave van de Stichting tot Uitvoering van Landbouwmaatregelen is aan 65 aanvragen in de gemeenten van onderzoek een bijdrage toegekend voor de bouw van bewaarplassen dan wel de verbouwing van opstallen tot bewaarplassen. de investeringen moesten vóór 1 november 1982 zijn voltooid (Bestuursbesluit no. 269 van 13-4-1982 van het O en S-fonds voor de landbouw, houdende de vaststelling van een bijdrageregeling voor de experimentele bewaring van fabrieksaardappelen).

Tabel 3.1 Gevolgde procedure bij verlening van bouwvergunningen voor bouwactiviteiten binnen het bouwperceel

Procedure	Aard der bebouwing 1) 2)												
	Totaal	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15/16		
zonder meer toegestaan	262	63	17	1	1	3	84	19	1	73			
toegestaan met algemene verklaring van geen bezwaar van G.S.	151	38	4	1	1	3	49	7	1	1	46		
toegestaan gehoord een adviesinstantie	3	1					2						
toegestaan na vrijstelling B en W	4				1		3						
toegestaan na vrijstelling B en W gehoord een adviesinstantie	1						1						
toegestaan na vrijstelling B en W + algemene verklaring van geen bezwaar van G.S.	5												5
toegestaan na vrijstelling B en W gehoord een adviesinstantie + (algemene) verklaring van geen bezwaar van G.S.	3												3
toegestaan via planwijziging (art. 19 WRO en/of art. 50 lid 8 WW)	20	3	2		1		3	1		7	3		
Totaal	449	105	23	2	4	6	142	27	1	12	127		

1) Voor de betekenis van de cijfers wordt verwezen naar bijlage 3.

2) Indien de vergunning betrekking heeft op meer dan één object, is de combinatie opgenomen onder het laagste nummer van de afzonderlijke objecten.

In twee gevallen is een bouwvergunning geweigerd voor het oprichten van een agrarisch hulpgebouw binnen het bouwpercel; in het ene geval omdat daardoor de bouwperceelsgrens fors zou worden overschreden en in het andere geval omdat de bebouwing te dicht bij de weg zou moeten plaatsvinden.

De gevolgde procedure bij verlening van de bouwvergunning

Voor 262 bouwplannen (58%) is de bouwvergunning zonder meer verleend, omdat het bouwplan aan de voorschriften van het bestemmingsplan voldeed (zie tabel 2.1). Deze procedure kan alleen toegepast worden indien het bestemmingsplan rechtskracht heeft. Dit is het geval wanneer het plan door G.S. is goedgekeurd en geen beroep bij de Kroon meer mogelijk of aanhangig is. Zolang het plan geen rechtskracht heeft, moet in beginsel de in art. 19 WRO en art. 50 lid 8 WW neergelegde procedure worden gevolgd 1). Tengevolge van in de praktijk opgedane ervaringen voortkomende uit de in art. 50, lid 2 WW neergelegde aanhoudingsplicht heeft het College van G.S. m.i.v. 1 januari 1972 een algemene verklaring van geen bezwaar ter toepassing van de artikelen 19 WRO en 50, lid 8 WW aan de gemeentebesturen verstrekt voor de volgende gevallen:

- 1a. het gedeeltelijk vernieuwen, veranderen of met ten hoogste 10% van het grondvlak uitbreiden van bestaande bouwwerken, waarbij het bestaande gebruik wordt gehandhaafd;
- b. het bouwen van aanbouwen en bijgebouwen ten dienste van stalling en/of berging, indien een en ander in overeenstemming is met zowel het toekomstige als het geldende bestemmingsplan;
2. het bouwen in overeenstemming met een door G.S. goedgekeurd bestemmingsplan waaromtrent nog beroep bij de Kroon mogelijk of aanhangig is, met uitzondering van de plangedeelten die onderwerp van beroep kunnen zijn of zijn.

Aan deze algemene verklaring is de voorwaarde verbonden dat iedere gemeente per kwartaal gespecificeerd opgave doet van de vergunningen, die met gebruikmaking van deze verklaring zijn verstrekt.

Door het verstrekken van een algemene verklaring van geen bezwaar aan de gemeentebesturen voor bepaalde bouwactiviteiten, voorkomen G.S. enerzijds dat zij worden overstelpt met een groot aantal verzoeken voor afgifte van afzonderlijke verklaringen van geen bezwaar. Anderzijds behouden G.S. toch nog de mogelijkheid controle uit te oefenen - zij het achteraf - op de wijze waarop de gemeentebesturen gebruik hebben gemaakt van de algemene verklaring van geen bezwaar. Voor de aanvrager van een bouwvergunning is van belang dat langs deze weg de duur van de procedure wordt bekort.

- 1) De tekst van enkele belangrijke artikelen van de WRO en de WW is opgenomen in bijlage 5.

Van de verleende bouwvergunningen zijn er 151 (34%) verstrekt met een algemene verklaring van geen bezwaar van G.S. (zie tabel 3.1). In 20 gevallen kon geen gebruik worden gemaakt van de algemene verklaring van geen bezwaar van G.S. en moest de procedure ingevolge art. 19 WRO en/of art. 50, lid 8 WW (planwijziging) worden toegepast. In de overige 16 gevallen is de bouwvergunning verleend nadat B en W een adviesinstantie hebben gehoord en/of een vrijstelling hebben verleend. Soms kwam daar bovendien een algemene of een afzonderlijke verklaring van geen bezwaar van G.S. aan te pas.

Verleende vrijstellingen

In totaal hebben B en W 13 keer een vrijstelling van een voorschrift verleend. Deze vrijstellingen hebben betrekking op:

- het oprichten van een tweede bedrijfswoning (3x);
- het verbouwen c.q. uitbreiden van bestaande gebouwen in één gemeente (15x);
- het afwijken van de voorgeschreven afstand tot de perceelsgrens, de erfafscheiding of de as van de weg bij het oprichten van bebouwing (4x);
- onbekend (1x).

3.3.2 Gewijzigde en nieuwe bouwpercelen

Het wijzigen van bouwperceelsgrenzen

Tabel 3.2 Voorschriften voor het wijzigen van het bouwperceel (tussen haakjes: goedkeuring onthouden door G.S. of de Kroon)

	Bestemmingsgroep			
	I	II	III	IV
Aantal gemeenten met de betreffende bestemmingsgroep	25	24	6	14
Aantal bestemmingen met mogelijkheid om bouwperceel te wijzigen	24 (8)	23 (9)	5 (1)	4
Voorschrift voor het wijzigen van het bouwperceel:				
a) na vrijstelling B en W	18 (6)	18 (7)	4 (1)	2
b) na vrijstelling B en W + verklaring van geen bezwaar van G.S.	-	-	-	1
c) planuitwerking	-	1 (1)	-	-
d) planwijziging	1 (1)	1	-	1
e) na vrijstelling B en W + planuitwerking	-	-	1	-
f) b of d	5 (1)	3 (1)	-	-

Behalve in de bestemmingen in de bestemmingsgroep Natuurgebied (IV) - waar trouwens meestal geen bouwpercelen voorkomen - kunnen in vrijwel alle overige bestemmingen de bouwpercelen enigszins worden verschoven en/of uitgebreid.

Meestal is dit mogelijk na een vrijstelling van B en W, soms laten de voorschriften daartoe 2 mogelijkheden open; na vrijstelling van B en W of planwijziging ingevolge art. 19 WRO en/of art. 50, lid 8 WW. Wanneer het gaat om een geringe verschuiving en/of uitbreiding kan worden volstaan met een vrijstelling van B en W; in de overige gevallen is planwijziging noodzakelijk.

In totaal is 20 keer verschuiving en/of uitbreiding van het bouwperceel toegestaan: 11 keer via planwijziging, 8 keer na een vrijstelling van B en W en 1 keer na een vrijstelling van B en W en planuitwerking.

Op één uitzondering na zijn al deze bouwpercelen gelegen in het agrarisch gebied.

Het toewijzen van nieuwe bouwpercelen

Tabel 3.3 Voorschriften voor het toewijzen van een nieuw bouwperceel (tussen haakjes: goedkeuring onthouden door G.S. of de Kroon)

	Bestemmingsgroep			
	I	II	III	IV
Aantal gemeenten met de betreffende bestemmingsgroep	25	24	6	14
Aantal bestemmingen met mogelijkheid om een nieuw bouwperceel toe te wijzen	25 (8)	20 (5)	2	-
Voorschrift voor het toewijzen van een nieuw bouwperceel				
a) na vrijstelling B en W, gehoord een adviesinstantie + verklaring van geen bezwaar van G.S.	3	4	-	-
b) na vrijstelling B en W, gehoord een adviesinstantie	-	-	-	-
c) na vrijstelling B en W + verklaring van geen bezwaar van G.S.	1	1	-	-
d) planwijziging	19 (6)	14 (4)	2	-
e) a of b 1)	1 (1)	-	-	-
f) c of d 2)	1 (1)	1 (1)	-	-

- 1) a indien het advies negatief is.
- 2) aan d goedkeuring onthouden.

Het toewijzen van nieuwe bouwpercelen is in alle bestemmingen in de bestemmingsgroep agrarisch gebied (I) mogelijk. Dit is eveneens het geval in de meeste bestemmingen in de bestemmingsgroepen agrarisch gebied van landschappelijke en grote landschappelijke waarde (II en II); echter in het geheel niet in de bestemmingen in de bestemmingsgroep natuurgebied (IV).

Volgens de voorschriften in de bestemmingsplannen is meestal planwijziging ingevolge art. 19 WRO en/of art. 50 lid 8 WW noodzakelijk voor het toewijzen van nieuwe bouwpercelen. Via deze procedure zijn 18 nieuwe bouwpercelen toegekend. Op een enkele uitzondering na betreft het bouwpercelen in het agrarisch gebied.

3.4 Het bouwen buiten de bouwpercelen

De voorschriften

Tabel 3.4 Voorschriften voor het verkrijgen van een bouwvergunning voor het oprichten van een agrarisch hulpgebouw buiten de bouwpercelen (tussen haakjes: goedkeuring onthouden door G.S. of de Kroon)

	Bestemmingsgroep			
	I	II	III	IV
Aantal gemeenten met de betreffende bestemmingsgroep	25	24	6	14
Aantal bestemmingen met mogelijkheid om te bouwen	25 (4)	24 (7)	4 (2)	5 (1)
Voorschrift voor het verkrijgen van een bouwvergunning:				
a) toegestaan/(zonder meer)	1	-	-	-
b) na vrijstelling B en W	19 (3)	14 (6)	1 (1)	-
c) na vrijstelling B en W, gehoord adviesinstantie(s)	2 (1)	3 (1)	-	-
d) na vrijstelling B en W, gehoord adviesinstantie(s) + verklaring van geen bezwaar G.S.	-	3	1 (1)	4 (1)
e) na vrijstelling B en W + verklaring van geen bezwaar G.S.	-	2	1	1
f) a of b	1	-	-	-
g) b of c 1)	1	-	-	-
h) b of d 1)	1	1	-	-
i) e of niet toegestaan 2)	-	1	1	-

1) In waterwingebied c resp. d.

2) In een gedeelte niet toegestaan.

In alle bestemmingen in de bestemmingsgroepen agrarisch gebied (I) en agrarisch gebied van landschappelijke waarde (II) is het mogelijk om agrarische hulpgebouwen op te richten buiten het bouwperceel. In de bestemmingen behorende tot de bestemmingsgroepen agrarisch gebied van grote landschappelijke waarde (III) en natuurgebied (IV) in dat echter lang niet altijd het geval. Bovendien is het zo, dat naarmate aan andere dan landbouwkundige waarden een grotere betekenis wordt toegekend, de procedure voor het verkrijgen van een bouwvergunning doorgaans "zwaarder" is.

Verleende en geweigerde bouwvergunningen

Er zijn in de jaren 1981 en 1982 in de gemeenten van onderzoek 5 bouwvergunningen verstrekt voor het oprichten van agrarische hulpgebouwen buiten het bouwperceel. Bovendien zijn 6 vergunningen verleend voor verbouwing en/of uitbreiding van bestaande gebouwen. Op één uitzondering na betreft het bouwwerken in het agrarisch gebied.

Twee keer is een bouwvergunning voor het uitbreiden van een agrarisch hulpgebouw in het agrarisch gebied geweigerd. In beide gevallen was de voorgenomen uitbreiding strijdig met de voorschriften van het bestemmingsplan, aangezien de maximaal toegestane oppervlakte voor een dergelijk bouwwerk zou worden overschreden.

De gevolgde procedure bij verlening van de bouwvergunning

Voor 3 van de 5 nieuwe gebouwen is de bouwvergunning verleend via planwijziging. Het betreft werktuigenloodsen met een grotere dan de maximaal voor agrarische hulpgebouwen buiten het bouwperceel toegestane oppervlakte. De stichting van de beide overige gebouwen is zonder meer toegestaan op grond van de overgangsbepalingen. Het gaat hier nl. om vervanging van door calamiteiten verwoeste gebouwen.

Drie keer is de gevraagde vergunning voor de verbouw/uitbreiding van bestaande gebouwen op grond van de overgangsbepalingen zonder meer verleend, 2 keer op grond van de overgangsbepalingen na een vrijstelling van B en W en één keer met een algemene verklaring van geen bezwaar van G.S.

Tenslotte is één bouwvergunning verleend voor het oprichten van een kunstmeststilo met een maximumhoogte van 6 m. De bouw hiervan is zonder meer toegestaan. Het betreft hier overigens geen agrarisch hulpgebouw, maar een ander bouwwerk, geen gebouw zijnde. Dit geval is dan ook verder buiten de in deze publikatie opgenomen overzichten gelaten.

Verleende vrijstellingen

In 2 van de 11 gevallen is de bouwvergunning voor een agrarisch hulpgebouw buiten het bouwperceel verleend na een vrijstelling van B en W.

4. Het veranderen van het agrarisch grondgebruik en de cultuurtechnische produktieomstandigheden

4.1 Algemeen

In de bestemmingsplannen buitengebied kunnen zowel voorschriften ten aanzien van het agrarisch grondgebruik als voorschriften ten aanzien van het veranderen van de cultuurtechnische produktieomstandigheden zijn opgenomen. De grens tussen deze beide groepen voorschriften is niet steeds scherp te trekken. Zo zijn de voorschriften omtrent het vellen, rooien of beschadigen van gewassen of houtopstand en die omtrent het planten of aanbrengen daarvan - hoewel deze ook van invloed kunnen zijn op het grondgebied - in verband met de aard van de werkzaamheden ingedeeld bij de voorschriften ten aanzien van het veranderen van de cultuurtechnische produktieomstandigheden. Deze voorschriften houden doorgaans in dat het (doen) uitvoeren van bepaalde werkzaamheden alleen is toegestaan nadat daarvoor een aanlegvergunning is verkregen.

4.2 Het veranderen van het agrarisch grondgebruik

Voorschriften ten aanzien van het veranderen van het agrarisch grondgebruik komen slechts in enkele bestemmingen voor. Bovendien is veelal de goedkeuring door de Kroon aan de voorschriften onthouden. Voorts is het aantal werkzaamheden dat onder een voorschrift valt beperkt.

Tabel 4.1 Het voorkomen en de aard van de voorschriften t.a.v. het agrarisch grondgebruik (tussen haakjes: goedkeuring onthouden door de Kroon)

	Bestemmingsgroep			
	I	II	III	IV
Aantal gemeenten met de betreffende bestemmingsgroep	25	24	6	14
Aantal bestemmingen met voorschriften 1)	1	3 (2)	-	2 (1)
Aantal bestemmingen met voorschriften t.a.v.:				
- scheuren van grasland	-	2 (2)		2 (1)
- aanleg van boomgaard	-	1		
- rooien van windsingels 1)	1	-		

1) Geldt slechts voor een beperkt deel.

In alle bestemmingsgroepen kan een aanlegvergunning worden verkregen. In de bestemmingsgroep "natuurgebied" kunnen B en W evenwel pas een aanlegvergunning verlenen nadat G.S. een verklaring van geen bezwaar hebben afgegeven.

Tabel 4.2 Voorschriften voor het verkrijgen van een aanlegvergunning m.b.t. het agrarisch grondgebruik (tussen haakjes: goedkeuring onthouden door de Kroon)

	Bestemmingsgroep			
	I	II	III	IV
Aantal gemeenten met de betreffende bestemmingsgroep	25	24	6	14
Aantal bestemmingen met voorschriften 1)	1	3 (2)	-	2 (1)
Voorschriften voor het verkrijgen van een aanlegvergunning:				
a) vrijstelling B en W 1)	1	3 (2)	-	
b) vrijstelling B en W, gehoord adviesinstantie(s) en verklaring van geen bezwaar G.S.	-	-		1
c) vrijstelling B en W en verklaring van geen bezwaar van G.S.	-	-		1 (1)

1) geldt slechts voor een beperkt deel.

4.3 Het veranderen van de cultuurtechnische productieomstandigheden

Terwijl in ongeveer een derde deel van de bestemmingsgroep agrarisch gebied (I) voorschriften ten aanzien van het veranderen van de cultuurtechnische productieomstandigheden voorkomen, is dat in alle bestemmingen die tot de overige bestemmingsgroepen (II, III en IV) behoren het geval. Bovendien vallen in de overige bestemmingsgroepen doorgaans een groter aantal werkzaamheden onder de voorschriften.

Er zijn in de onderzochte bestemmingsplannen in totaal 18 verschillende werkzaamheden aangetroffen die in beginsel verboden zijn. Relatief vaak vallen onder een verbod: vellen, rooien of beschadigen van gewassen of houtopstand, aanleg van paden en wegen en aanbrengen van verhardingen (bijlage 6). Overigens is in een vrij groot aantal bestemmingen door de Kroon aan (een deel van) de voorschriften ten aanzien van het veranderen van de cultuurtechnische productieomstandigheden goedkeuring onthouden.

Tabel 4.3 Het voorkomen van de voorschriften t.a.v. het veranderen van de cultuurtechnische productieomstandigheden (tussen haakjes: goedkeuring onthouden door de Kroon)

	Bestemmingsgroep			
	I	II	III	IV
Aantal gemeenten met de betreffende bestemmingsgroep	25	24	6	14
Aantal bestemmingen met voorschriften	8 (2)	24 (9)	6 (1)	14 (6)
Aantal werkzaamheden waarop de voorschriften betrekking hebben:				
1 t/m 3	4 (2)	-	-	-
4 t/m 6	2	4	-	-
7 t/m 9	2	6 (1)	-	3
10 t/m 12	-	11 (5)	4 (1)	2 (2)
meer dan 13	-	3 (3)	2	9 (4)

Tabel 4.4 Voorschriften voor het verkrijgen van een aanlegvergunning m.b.t. de cultuurtechnische productieomstandigheden (tussen haakjes: goedkeuring onthouden door de Kroon)

	Bestemmingsgroep			
	I	II	III	IV
Aantal gemeenten met de betreffende bestemmingsgroep	25	24	6	14
Aantal bestemmingen met voorschriften	8 (2)	24 (9)	6 (1)	14 (6)
Voorschriften voor het verkrijgen van een aanlegvergunning:				
a) na vrijstelling B en W	5	10 (5)	2	2 (1)
b) na vrijstelling B en W, gehoord adviesinstantie(s)	1 (1)	7 (2)	-	1
c) na vrijstelling B en W, gehoord adviesinstantie(s) en verklaring van geen bezwaar van G.S.	1	1 (1)	1 (1)	3 (1)
d) na vrijstelling B en W en verklaring van geen bezwaar van G.S.	-	1	1	5 (2)
e) a of d 1)	-	2	1	1 (1)
f) b of c 1)	1 (1)	2 (1)	-	1 (1)
g) b of d 1)	-	1	1	1

1) voor een deel van de werkzaamheden.

Meestal kan door middel van een aanlegvergunning toestemming worden verkregen om in beginsel verboden werkzaamheden toch uit te voeren. De procedure voor het verkrijgen van een aanlegvergunning is over het algemeen "zwaarder" naarmate aan andere dan landbouwkundige belangen een grotere betekenis wordt toegekend. Dit ligt overigens voor de hand, omdat voorschriften ten aanzien van het veranderen van de cultuurtechnische produktieomstandigheden juist zijn opgenomen om landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden zoveel mogelijk te beschermen.

4.4 Verleende en geweigerde aanlegvergunningen

In de jaren 1981 en 1982 is in de 25 gemeenten van onderzoek aan geen enkele landbouwer een aanlegvergunning verleend, maar wel twee keer één geweigerd. Eén weigering heeft betrekking op het vellen van een stuk bos gelegen naast de boerderij. Dit stuk bos heeft nl. volgens het bestemmingsplan de bestemming "bos". Een andere landbouwer is het aanbrengen van erfbepanting geweigerd omdat daardoor het open karakter van het landschap zou worden aangetast.

Wel zijn aan enkele instanties aanlegvergunningen verleend, o.a. aan de NAM voor het leggen van leidingen en aan een waterschap voor het verharderen van een weg.

5. Slotbeschouwing

De geïnventariseerde bouwactiviteiten zijn gelocaliseerd in het buitengebied van de gemeenten van onderzoek. De gebouwen van 20% van de agrarische bedrijven liggen echter in de bebouwde kom (Prov. Raad, 1982). Voor deze kernen, die geen deel uitmaken van het buitengebied, gelden aparte bestemmingsplannen. De inventarisatie geeft dan ook geen volledig beeld van de bouwactiviteiten van agrariërs ten behoeve van hun bedrijfsuitoefening in deze gemeenten.

In een aantal gevallen is door B en W medewerking verleend aan het wijzigen van bestaande en het toewijzen van nieuwe bouwpercelen. Ook hebben B en W enkele keren vrijstelling verleend om af te wijken van bepaalde in de voorschriften vermelde afstanden (b.v. de afstand tot de grens van het bouwperceel). Vrijstellingen om af te wijken van in de voorschriften vermelde bouwmaten (b.v. de maximale hoogte) zijn niet aangetroffen. Nu kan het zo zijn, dat daaraan in de praktijk geen behoefte heeft bestaan omdat de bouwplannen in overeenstemming waren met de voorschriften. Het is echter ook mogelijk dat er mondelinge vrijstellingen zijn verleend. Jansen (1970) heeft er nl. op gewezen dat bouw- en aanlegvergunningen volgens wettelijke voorschriften schriftelijk moeten worden verleend, maar dat voor het verlenen van vrijstellingen een dergelijk voorschrift ontbreekt. Wel kan in het bestemmingsplan een bepaling zijn opgenomen dat ook vrijstellingen schriftelijk moeten worden verleend. Dit blijkt echter maar zelden het geval te zijn. Wanneer het inderdaad regel mocht zijn dat eventuele vrijstellingen mondeling worden verleend, dan betekent dat dat een beoordeling van het door de overheid gevoerde vrijstellingenbeleid op grond van de schriftelijk verleende vergunningen alleen niet goed mogelijk is.

Gewoonlijk is de gang van zaken bij de aanvraag van een bouwvergunning dat alvorens een officiële aanvraag wordt ingediend, het bouwplan door de aanvrager - eventueel geassisteerd door een deskundige (architect of aannemer) - met de ambtenaren van de gemeente die belast zijn met het onderzoek van de aanvraag wordt besproken. Wanneer tijdens dat gesprek mocht blijken dat het bouwplan niet geheel aan de voorschriften voldoet, ligt het voor de hand dat beide partijen er naar streven door geven en nemen alsnog overeenstemming te bereiken. Omdat zowel de aanvrager als de gemeente er belang bij hebben dat er kan worden gebouwd, moet aan het vooroverleg waarschijnlijk een belangrijke betekenis worden toegekend. Het doorgaan van het bouwplan verruimt immers de werkgelegenheid in een door grote werkloosheid geteisterde bedrijfstak. Het spel van geven en nemen tijdens het overleg speelt

zich binnenskamers af. De buitenstaander c.q. de onderzoeker krijgt alleen het resultaat daarvan onder ogen. Hij kan op grond van de stukken dan ook geen antwoord geven op de vraag wie welke concessies heeft gedaan. Ook dit is een reden, afgezien van eventueel verleende mondelinge vrijstellingen, dat er geen volledig inzicht kan worden verkregen in het door de overheid gevoerde vrijstellingen- en vergunningenbeleid. Gesprekken met aanvragers van bouwvergunningen zouden misschien in deze materie meer klaarheid kunnen brengen. Binnen het kader van de beperkte opzet van dit onderzoek hebben dergelijke gesprekken echter niet plaatsgehad.

Hoewel het bouwplan in overeenstemming was met de voorschriften, is in enkele gevallen de bouwvergunning toch niet verleend omdat het verkrijgen van een hinderwetvergunning vooral nog problematisch was. Het betreft hier het oprichten van bedrijfsgebouwen ten behoeve van de intensieve veehouderij op dicht bij de bebouwde kom gelegen bouwpercelen, waar overigens intensieve veehouderij volgens het bestemmingsplan wel is toegestaan. Omdat de aanvraagprocedure in deze gevallen niet tot een eind is gebracht is hieraan in het voorafgaande onderzoek verder geen aandacht besteed.

Literatuur

Folkerts, H.,
Het aantal ligboxenstallen per 1 januari 1983, in: Bedrijfsontwikkeling, 14e jaargang nr. 5, mei 1983

Jansen, J.F.,
De vergunning vanuit de planologische en daaraan verwante wetgeving, in: Bouwrecht, augustus 1970

Linden, P. van der e.a.,
Bestemmingsplannen buitengebied en de land- en tuinbouw, LEI-publikatie 2.100
Den Haag, 1977

Prov. Raad voor de Bedrijfsontwikkeling in de landbouw in Drenthe,
Structuurnota over de landbouw in Drenthe 1982
Assen, 1982

Bijlage 1 Overzicht van de bestemmingsplannen buitengebied in de provincie Drenthe (situatie 1-9-1983)

Gemeente	Goedgekeurd door G.S.		Goedgekeurd door de Kroon		nog in geen beroep beroep	Groep 1)
	Datum vaststel-ling Raad	datum	ge-heel deel-teljk	datum		
Anloo	23-12-74	16-4-76	x			A
Assen	18-2-71	16-5-72	x	19-3-76	x	A
Beilen	23-1-75	23-11-76	x	28-6-83		A
Borger	29-5-75	3-8-76	x	17-8-81		A
Coevorden	26-1-76	29-3-77	x		x	A
Dalen	26-10-76	23-5-78	x		x	A
Diever	-	-				C
Dwingeloo	21-2-74	10-6-75	x	29-12-80		A
Kelde	18-6-73	27-8-74	x	4-9-81		A
Emmen	-	-				C
Gasselte	5-3-73	16-4-74	x			A
Gieten	14-3-73	14-5-74	x	16-7-81	x	B
Havelte	2-2-71	5-4-72	x	12-9-74		A
Hoogeveen	24-11-77	23-1-79	x	11-3-83		A
Meppel	-	-				C
Norg	7-8-80	8-12-81	x		x	B
Nijeveen	2-3-76	26-4-77	x			A
Oddeorn	13-6-74	14-10-75	x	19-12-81	x	A

- 1) A. Bestemmingsplan geheel of gedeeltelijk goedgekeurd door G.S.
 B. Partieel bestemmingsplan
 C. Bestemmingsplan nog niet ter goedkeuring voorgelegd aan G.S.

Bijlage 1 (vervolg) Overzicht van de bestemmingsplannen buitengebied in de provincie Drenthe (situatie 1-9-1983)

Gemeente	Datum vaststel- ling Raad	Goedgekeurd door G.S.		Goedgekeurd door de Kroon		nog in geen beroep bij de Kroon	Groep 1)
		ge-heel deeltijk	datum	ge-heel deeltijk	datum		
Oosterhesselen	10- 6-80	x	6-10-81			x	A
Peize	2-10-79	x	16-12-80			x	A
Roden	20-12-73	x	18- 2-75	x	10- 5-83		A
Rolde	15- 4-80	x	26- 5-81			x	A
Ruinen	-					x	C
Ruinerwold	29- 8-72	x	24-10-73			x	A
Schoonebeek	27- 1-77	x	25- 5-78	x	15- 4-83		A
Sleen	20-12-73	x	8- 4-75	x	17-11-78		A
	30- 9-80	x	6-10-81			x	part. herz.
	29- 9-81	x	23-11-82			x	part. herz.
Smilde	29- 6-72	x	24- 7-73			x	A
Vledder	13-12-73	x	18- 2-75		2-11-79		A
Vries	27- 4-71	x	8- 8-72			x	A
Westerbork	-						C
De Wijk	-						C
Zuidlaren	2- 3-76	x	12- 4-77	x	6- 9-82		B
Zuidwolde	29- 4-74	x	24- 6-75	x	26- 2-82		A
	24- 8-83						part. herz.
Zweeloo	10-11-75	x	1- 3-77		25- 1-83		A

1) Zie noot op blz. 30.

Bijlage 2 Bestemmingsgroepen per gemeente (stand per 1-9-1983)

Gemeente	Bestemmingsgroepen				Opmerkingen
	I	II	III	IV	
1. Anloo	x	x	x		I = agrarisch gebied
2. Assen	x	x			II = agrarisch gebied van landschap- pelijke waarde
3. Beilen	x	x		x	III = agrarisch gebied van grote land- schappelijke waarde
4. Borger	x	x		x	
5. Coevorden	x	x	x	x	IV = natuurgebied
6. Dalen	x	x			
7. Dwingeloo	x	x			x = blijkens het bestemmingsplan komt deze bestemmingsgroep in de betreffende gemeente voor
8. Eelde	x	x		x	
9. Gasselte	x	x		x	
10. Havelte	x	x		x	
11. Hoogeveen	x	x			
12. Nijeveen	x				
13. Odoorn	x	x		x	
14. Oosterhesselen	x	x	x		
15. Peize	x	x	x	x	
16. Roden	x	x		x	
17. Rolde	x	x			
18. Ruinerwold	x	x			
19. Schoonebeek	x	x	x		
20. Sleen	x	x		x	
21. Smilde	x	x		x	
22. Vledder	x	x		x	
23. Vries	x	x	x	x	
24. Zuidwolde	x	x		x	
25. Zweeloo	x	x			

Bijlage 3 De aard van de bebouwing

---

6. Oprichten van bedrijfsgebouwen voor akkerbouw/rundveehouderij.
  7. Oprichten van bedrijfsgebouwen voor intensieve veehouderij.
  8. Oprichten van bedrijfsgebouwen voor tuinbouw.
  9. Oprichten van kassen e.d.
  10. Oprichten van bedrijfswoning.
  11. Oprichten van agrarische hulpgebouwen, zoals: veldschuren, (open) kapschuren, schuilstallen, melkstallen, schuilgelegenheden voor mens en dier, opslagruimte voor ter plaatse geproduceerde landbouwprodukten, kleine gebouwen voor berging van agrarische werktuigen, -gereedschappen en -produkten .
  12. Oprichten van andere bouwwerken (geen gebouwen zijnde), zoals: silo's, hooibergen, hooitoren, strobergen, mestbergingen.
  13. Oprichten van andere bouwwerken van geringe omvang (geen gebouwen zijnde), zoals: melkplaatsen, voerplaatsen, voerbakken, afrasteringen, hokken, melkinstallaties, waterpompen, drinkbakken, mestplaten, gierkelders, plat glas e.d.
  14. Oprichten van tweede bedrijfswoning.
  15. Verbouwing van agrarische gebouwen.
  16. Uitbreiding van bestaande agrarische gebouwen.
-

N.B. De nummering is ontleend aan de indeling in LEI-publikatie 2.100 "Bestemingsplannen buitengebied en de land- en tuinbouw".

Bijlage 4a De aard van de voorschriften t.a.v. het grondgebruik

---

- 21. Omzetten van grasland in bouwland.
  - 26. Aanleg van boomgaard.
  - 29. Rooien van windsingels.
-

Bijlage 4b De aard van de voorschriften t.a.v. het veranderen van de cultuur-technische produktieomstandigheden

---

- 40. Graven van greppels en/of sloten.
  - 41. Andere vormen van drainage.
  - 42. Dempen van greppels en/of sloten.
  - 43. Uitvoeren van werken/werkzaamheden, die een (blijvende) wijziging van de waterhuishouding of (grond)waterstand beogen of tot gevolg hebben.
  - 44. Egaliseren.
  - 45. Ophogen of aanvullen van grond.
  - 46. Afgraven of verlagen van grond.
  - 47. Vellen, rooien of beschadigen van gewassen of houtopstand.
  - 48. Planten of aanbrengen van gewassen of houtopstand.
  - 49. Ontginning.
  - 50. Aanleg van paden en wegen.
  - 51. Aanbrengen van verhardingen.
  - 52. Aanleg van opslag- en stortplaatsen voor agrarische produkten.
  - 53. Aanbrengen en/of ingraven van leidingen.
  - 54. Werkzaamheden die door verontreiniging gevaar opleveren voor de drinkwatervoorziening.
  - 55. Grondwerken en ontginningen diepen dan 2 m beneden het maaiveld.
  - 56. Aanbrengen van oeverbeschoeiingen, kaden en aanlegplaatsen.
  - 57. Winnen van bosstrooisel en steken van heideplaggen.
-

N.B. De nummering is ontleend aan de indeling in LEI-publikatie 2.100 "Bestemingsplannen buitengebied in de land- en tuinbouw".

Bijlage 5 De tekst van enkele belangrijke artikelen van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) en de Woningwet (WW)

- Art. 11 WRO lid 1 Voor zover in een bestemmingsplan gronden zijn begrepen, die in de naaste toekomst voor bebouwing in aanmerking komen, kan bij het plan worden bepaald, dat Burgemeester en Wethouders volgens bij het plan te geven regelen het plan moeten uitwerken of binnen bij het plan te bepalen grenzen het plan kunnen wijzigen.
- Art. 11 WRO lid 2 De in het eerste lid bedoelde bevoegdheden kunnen ook ten aanzien van andere dan de in dat lid bedoelde gronden aan Burgemeester en Wethouders worden verleend.
- Art. 19 WRO Voor het gebied, waarvoor een voorbereidingsbesluit geldt of een ontwerp van een herziening van een bestemmingsplan ter inzage is gelegd, kunnen Burgemeester en Wethouders vrijstelling verlenen van voorschriften van het geldende bestemmingsplan, mits vooraf van Gedeputeerde Staten de verklaring is ontvangen, dat zij tegen het verlenen van de vrijstelling geen bezwaar hebben.
- Art. 21 WRO lid 1 De gemeenteraad kan verklaren, dat een bestemmingsplan wordt voorbereid (voorbereidingsbesluit). Indien artikel 37, tweede lid toepassing heeft gevonden, hebben Gedeputeerde Staten gelijke bevoegdheid.
- Art. 21 WRO lid 2 Bij een voorbereidingsbesluit wordt bepaald, voor welk gebied het geldt.
- Art. 50 WW lid 1 Burgemeester en Wethouders beslissen omtrent een aanvraag om bouwvergunning binnen twee maanden na de dag, waarop de aanvraag is ontvangen. Zij kunnen hun beslissing éénmaal voor ten hoogste twee maanden verdagen. Een afschrift van hun besluit tot verdaging zenden zij aan de aanvrager van de vergunning.
- Art. 50 WW lid 2 In afwijking van het eerste lid houden Burgemeester en Wethouders de beslissing aan indien geen grond is om de vergunning te weigeren en voor het gebied, waarin het bouwwerk zal worden uitgevoerd, voordat de aanvraag is ingekomen een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 21 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend is gemaakt, een ontwerp voor een bestemmingsplan of voor een herziening daarvan ter inzage is gelegd, dan wel een bestemmingsplan of een herziening daarvan is vastgesteld.
- Art. 50 WW lid 8 In afwijking van het bepaalde in het tweede lid kunnen Burgemeester en Wethouders de vergunning verlenen indien het bouwplan niet strijdt met het in voorbereiding zijnde plan of met de in voorbereiding zijnde herziening en vooraf van Gedeputeerde Staten de verklaring is ontvangen, dat zij, de inspecteur van de ruimtelijke ordening gehoord, tegen het verlenen der vergunning geen bezwaar hebben.

Bijlage 6 De aard en het voorkomen van voorschriften ten aanzien van het veranderen van de cultuurtechnische productieomstandigheden

	Bestemmingsgroep			
	I	II	III	IV
Aantal bestemmingen	25	24	6	14
Aantal bestemmingen met voorschriften	8 (2)	24 (9)	6 (1)	14 (6)
Aantal bestemmingen waarin voorschriften zijn opgen. t.a.v.: 1)				
- 40	-	16 (8)	6 (1)	14 (6)
- 41	-	16 (8)	6 (1)	14 (6)
- 42	1	16 (8)	6 (1)	14 (6)
- 43	2	16 (8)	6 (1)	14 (6)
- 44	2	13 (6)	3	10 (4)
- 45	4	19 (9)	4	12 (5)
- 46	2	14 (6)	4	10 (4)
- 47	3	23 (9)	5	14 (6)
- 48	1	21 (9)	5	14 (6)
- 49	3	15 (9)	2	12 (6)
- 50	5 (2)	21 (9)	6	13 (6)
- 51	6 (2)	21 (8)	6	13 (6)
- 52	-	1 (1)	-	1 (1)
- 53	5 (2)	15 (6)	6	13 (6)
- 54	1	1	-	-
- 55	1	1	-	1
- 56	-	3 (2)	2	2 (1)
- 57	-	-	-	1

( ) aantal bestemmingen, respectievelijk activiteiten waaraan door de Kroon goedkeuring van de voorschriften is onthouden.

- 1) Voor een verklaring van de cijfers wordt verwezen naar bijlage 4b.